

Jaarplan 2025

Achtergrond informatie

- Waar je wieg staat in Nederland bepaalt hoe kansrijk een kind zijn/haar leven start.
- Juist de eerste 1000 dagen (-9 maanden tot 2 jaar) zijn cruciaal, omdat de ontwikkeling van een kind in die periode razendsnel gaat. Als een kind in deze eerste fase bloot staat aan stress en een ongezonde leefstijl van de ouders, dan heeft dat negatieve gevolgen voor de gezondheid en ontwikkeling voor de rest van zijn/haar leven en daarmee ook op de generaties die volgen.
- Het werken aan een kansrijkere start voor onze allerjongste inwoners vraagt om een langdurige gezamenlijke inspanning. Daarom hebben rijk, gemeenten, geboorte- en jeugdgezondheidszorg de handen ineen geslagen in het **landelijke actieprogramma Kansrijke Start**
- Het actieprogramma Kansrijke Start bestaat sinds 2018 en heeft als doel meer kinderen een Kansrijke Start geven. De beste mogelijke start kan bereikt worden door gezinnen in een kwetsbare omstandigheid zo vroegtijdig mogelijk te signaleren en te ondersteunen door in te zetten op een sterke verbinding tussen sociaal en medisch domein. Lees het Kansrijke Start verhaal [hier](#). Vanaf 2023 worden er vanuit het rijk structurele middelen toegekend voor Kansrijke Start.

Actielijnen

Om ervoor te zorgen dat meer kinderen een kansrijke start krijgen, zijn voor het actieprogramma de volgende landelijke actielijnen en doelen geformuleerd:

Actielijn 1: Voor de zwangerschap

- Meer aanstaande kwetsbare ouders starten goed voorbereid met hun zwangerschap.
- Minder ongeplande en onbedoelde zwangerschappen komen voor in kwetsbare gezinnen.

Actielijn 2: Tijdens de zwangerschap

- Beter signaleren van medische en sociale problemen bij (aanstaande) kwetsbare ouders.
- Meer aanstaande kwetsbare ouders krijgen eerder de juiste hulp.

Actielijn 3: Na de geboorte

- Meer kwetsbare ouders zijn toegerust voor het ouderschap en de opvoeding.
- Minder baby's en jonge kinderen worden uit huis of onder toezicht geplaatst.

Samenwerking

Naast de actielijnen is het actieprogramma Kansrijke Start er vooral op gericht dat de verbinding tussen medisch en sociaal domein blijvend gemaakt wordt.

Binnen de stad Arnhem doen we dit door:

1. Organiseren van netwerkbijeenkomsten
2. Werken aan thema's in werkgroepen
3. Op casuïstiek niveau tijdens MDO's
 - Georganiseerd vanuit de wijkcoach

Wat hebben we in Arnhem al bereikt

Netwerkaanpak Kansrijke Start: met wie doen we dit?

Om de aanpak Kansrijke Start vorm te geven is een brede domeinoverstijgende samenwerking van belang. Hoe is deze samenwerking in Arnhem ontstaan?

- 2015: Deelname geboortezorg / VSV en gemeente aan Healthy Pregnancy for All (Erasmus MC)
- Rijnstate: Werkgroep Kwetsbare Zwangere
- 2018: Vanuit deze werkgroep ontstaat de lokale coalitie Kansrijke Start (+ sociaal domein)
- Vanaf 2022: Regiegroep (15 organisaties) en netwerk Kansrijke Start
- 6 maart 2023: ondertekenen intentieverklaring Kansrijke Start deelnemers regiegroep
- 2023 1^e activiteitenplan coalitie Kansrijke Start Arnhem

Waar zijn we trots op?

- Er staat een breed netwerk Kansrijke Start, passend bij de lokale situatie.
- Er is een Zorgpad Kwetsbare Zwangere: samenwerkingsafspraken tussen het medische en sociale domein.
 - Deze vraagt wel om een update in 2025
- Er is een mooi aanbod aan interventies voor, tijdens en na de zwangerschap: Nu Niet Zwanger, Centering Pregnancy (ook in de wijk), prenatale voorlichting, prenataal huisbezoek, Stevig Ouderschap, Voorzorg, Babythuiszorg en Power Parents.
- Er is een betere aansluiting medisch en sociaal domein: professionals kennen elkaar beter en weten elkaar beter te vinden in de samenwerking rondom de eerste 1000 dagen.
- Er vindt afstemming plaats tussen de lokale aanpak Kansrijke Start, de wijken/TLO's en de stadsprogramma's Arnhem-Oost-wijken en Perspectief voor de Jeugd.

Kansrijke Start Arnhem

Missie: ***Alle kinderen in Arnhem een Kansrijke Start***

Gezamenlijke ambities 2023

1. Het vroegtijdig, op een uniforme wijze signaleren van (aanstaande) zwangere vrouwen/jonge ouders die belast zijn met psychosociale problemen, psychiatrische problematiek, verstandelijke beperking, middelenmisbruik en/ of problemen op het gebied van zelfredzaamheid.
2. Deze vrouwen/ouders passende ondersteuning bieden om een veilige en gezonde leefomgeving van het kind en diens ouders na te streven zowel voor, tijdens, als na de zwangerschap, zodat het kind zich goed en gezond kan ontwikkelen.

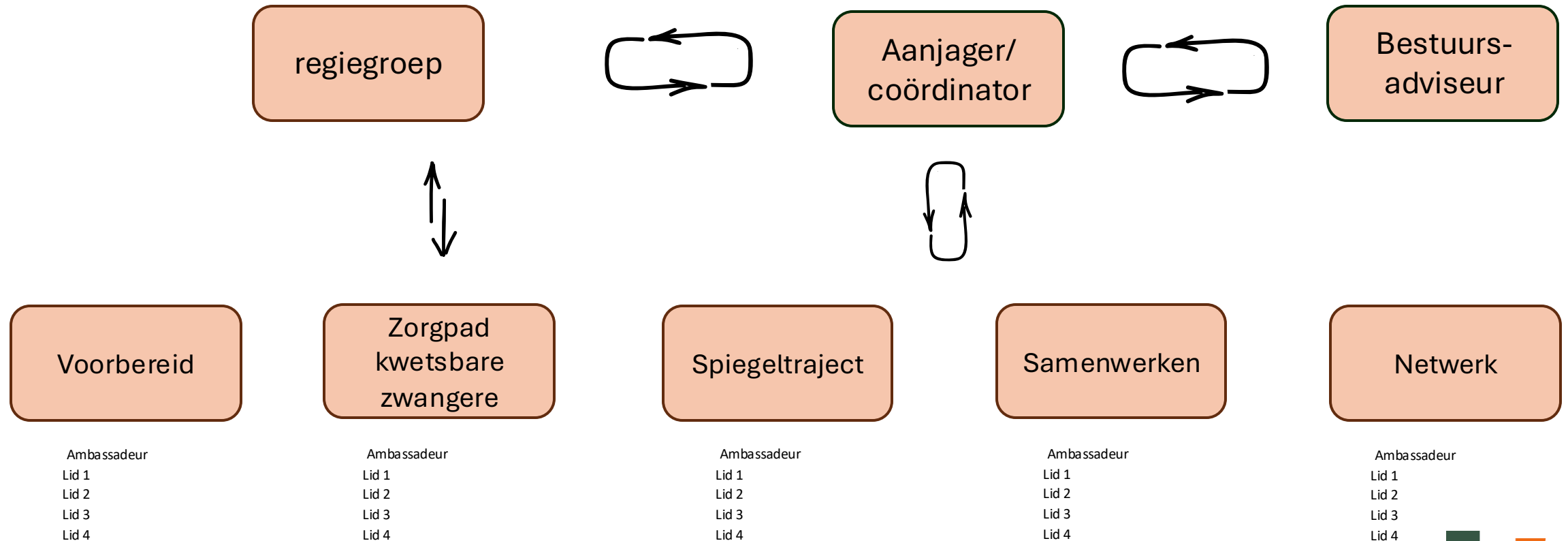
Activiteiten 2025

Ook in 2025 blijven we werken aan de in 2023 opgestelde ambities.

De activiteiten van 2025 richten zich op de volgende onderwerpen:

1. Betrekken van de (toekomstige) ouder
2. Verbreden en vergroten betrokkenheid coalitie Kansrijke Start Arnhem
3. Versterken samenwerking

Netwerkorganisatie Kansrijke Start Arnhem

Regiegroep

De regiegroep vertegenwoordigt gezamenlijk het sociaal, medisch en preventief domein betrokken bij de Kansrijke start in Arnhem. De regiegroep bezetting wordt bepaald vanuit de regiegroep: *zoveel als wenselijk niet meer dan nodig*.

Van ieder regiegroeplid is beschreven wie de achterban is die hij/zij vertegenwoordigt.

De regiegroep voert regie op de uitvoeringsagenda:

- Opstellen uitvoeringsagenda
- Lijn uitzetten
- Betrekken achterban bij de uitvoering (ambassadeursrol)
 - Denk hierbij specifiek ook aan ervaringsdeskundigen
- Bewaken voortgang resultaten uitvoeringsagenda

De regiegroepleden treden op als ambassadeur voor Kansrijke Start Arnhem

- Halen actief input op bij de eigen achterban
- Brengen actief informatie naar de achterban
- Dragen leden voor werkgroepen aan
- Zijn aanwezig bij netwerkbijeenkomsten

Aanjager/ coördinator Kansrijke Start

Omschrijving rol zodra bekend is vanuit welke organisatie deze rol wordt ingevuld.

Er vindt altijd een samenwerking plaats met de bestuursadviseur van de gemeente Arnhem

Werkgroep

Vanuit de uitvoeringsagenda worden werkgroepen ingericht die met een specifieke opdracht aan de slag gaan.

De werkgroep bezetting wordt bepaald vanuit de regiegroep met inspraak van de werkgroepen zelf om aan te vullen: *zoveel als wenselijk niet meer dan nodig*.

De werkgroep geeft uitvoering aan de uitvoeringsagenda:

- De opdracht wordt omgezet in concrete doelen inclusief tijdsplanning.
- Aanwijzen van een ambassadeur die de contactpersoon is tussen de werkgroep en de regiegroep.
- Uitvoeren opdracht waarbij achterban betrokken wordt
 - Werkgroepenleden vertegenwoordigen hun eigen brede achterban als ambassadeur Kansrijke Start. Ze zijn verantwoordelijk voor brengen en halen van de informatie.
 - Bij de opmaak van de concrete doelen wordt ook afgesproken hoe de bredere achterban meegenomen moet worden en op welke momenten.
- De aanjager/ coördinator Kansrijke Start faciliteert de werkgroepen
- We werkgroepen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het behalen van de gestelde doelen op de gestelde tijden.
- De werkgroep verzorgt iedere regiegroepbijeenkomst een schriftelijke terugkoppeling van de stand van zaken van de opdracht.
- Voorgestelde besluiten vanuit de werkgroep worden voorgelegd aan de regiegroep.

Werkgroep Voorbereid

Urgentie: Toekomstige ouders zijn onvoldoende voorbereid op de zwangerschap en het daarop volgende ouderschap.

Resultaat: Ouders zijn beter voorbereid op

- De zwangerschap (pre-conceptionele interventies)
- Het ouderschap

Werkgroepleden:

JGZ, Wijkcoach, verloskundige 1^e lijn, St Jam wens: aanvulling vanuit POH jeugd

Doel 2025

- Vergroten bekendheid rondom seksualiteit, gezond zwanger worden.
 - Zowel bij professionals als bij de (toekomstige) ouder
 - Maak gebruik van wat er al is ontwikkeld
- Vergroten/ verstevigen programma's die er zijn binnen de gemeente Arnhem gericht op normaliseren
 - Denk aan: Stevig ouderschap, Centering pregnancy, Power Parents, Baby thuiszorg. Overige activiteiten in de wijk

Netwerk

Urgentie:

Het sociaal en medisch domein kent elkaar onvoldoende om goed samen te werken en zo te komen tot verbetering van de 1^e 1000 dagen.

Resultaat:

- Samenwerkingspartners betrokken bij de 1^e 1000 dagen van het kind kennen elkaar en maken gebruik van elkaars expertise
- Het netwerk is uitgebreid met informele steun.

Werkgroep:

Aanjager/ coördinator Kansrijke Start ism bestuursadviseur gemeente Arnhem.

Wens: Ondersteund door communicatiemedewerker van de gemeente Arnhem.

Doel 2025

- Er wordt 3x per jaar een netwerkbijeenkomst georganiseerd vanuit Kansrijke Start Arnhem
 - Mogelijk worden dit er 2 als er ook spiegeltrajecten worden georganiseerd
- Samenwerkingspartners zijn actief betrokken bij deze netwerkbijeenkomsten
 - Koppelen informatie terug naar hun achterban
- Er wordt 3x per jaar een nieuwsbrief verzonden
 - Samenwerkingspartners delen actief informatie interessant voor deze nieuwsbrief
 - De nieuwsbrief wordt verspreid onder de netwerkpartners
- Zoek aansluiting met de informele steun (denk aan HomeStart, Steungezin etc)

Landschap

Urgentie: Professionals betrokken bij de -9 maanden tot 2 jaar kennen elkaar onvoldoende. Hebben onvoldoende weet van elkaars aanbod/ expertise. Daardoor dreigt het gevaar dat zij onvoldoende aanvullend zijn op elkaar: voorzieningen worden onvoldoende benut en mogelijke hiaten zijn onvoldoende zichtbaar.

Resultaat:

- Voorzieningen in de gemeente Arnhem zijn in beeld en worden passender ingezet.
 - 80% van de professionals betrokken bij de -9 maanden tot 2 jaar is bekend met het landschap.
 - Blik na 2024: ook bekend bij de (aanstaande) ouders
- Mogelijke hiaten in het aanbod worden opgenomen in de vervolgaanpak na 2024

Verantwoordelijke: aanjager/ coördinator Kansrijke Start ism bestuursadviseur gemeente Arnhem

Doel 2025

- Het in beeld gebrachte landschap beschikbaar stellen vanuit website van de gemeente Arnhem
- Het in beeld gebrachte landschap lanceren tijdens 1^e netwerkbijeenkomst 2025
- Het landschap up to date houden
 - Verzoek tot aanpassingen verwerken
 - Jaarlijkse check
- In 2026 op de agenda zetten
 - Landschap in beeld voor de (toekomstige) ouder
 - Hiaten in het landschap verder onderzoeken

Signaleren

Urgentie:

Problematiek wordt in een vroeg stadium nog onvoldoende gesignaleerd waardoor de problematiek bij 2-4 jarigen oploopt. Deze signalen komen van de JGZ, kinderopvang en de scholen: o.a. minder kinderen zindelijk, ontwikkelingsachterstand op taal, emotioneel en sociaal vlak.

Eerder een kwetsbaarheid signaleren en deze ouders passende ondersteuning bieden, kan inzet van zwaardere zorg in de toekomst voorkomen. Focus op preventie!

Resultaat:

- Het belang van de signalerende rol is beter bekend bij de professionals betrokken bij kinderen -9 tot 2 jaar
- Professionals weten op welke kwetsbaarheden ze moeten signaleren om bij te dragen aan de toekomst van het opgroeiende kind.
- Inzichtelijk wie op welke manier signaleert, waar de overlap zit en waar de verbetermogelijkheden zijn.
- Vanuit het signaal weet de professional wat de opvolging van het signaal is
 - Waar je terecht kan met het signaal (kan ik er zelf iets mee of moet ik het opschalen?)
 - Hoe er samen gekeken kan worden samen met en naar een (toekomstig) gezin om een plan te maken

Op te richten werkgroep voor update Zorgpad:

JGZ, verloskundige, Rijnstate, wijkcoach

Doel 2025

- Update Zorgpad Kwetsbare Zwangere
 - Samenwerking coalitie Kansrijke Start Arnhem en VSV Kracht (evt aangevuld met coalities in de regio)
- Landelijke tool van de klantroutes krijgt een plek op de pagina Kansrijke Start binnen de website van de gemeente Arnhem
 - De tool wordt samen met de aanvullende flowchart specifiek voor de gemeente Arnhem gelanceerd tijdens de 1^e netwerkbijeenkomst van 2025
- Spiegeltraject
 - Zie volgende pagina

Spiegeltraject

Urgentie:

- De (toekomstige) ouder wordt onvoldoende betrokken bij Kansrijke Start Arnhem
- De signalerende rol in de periode -9 maanden tot 2 jaar is onvoldoende bekend bij de zorg- en hulpverlening
- Beleidsmakers hebben onvoldoende binding met de praktijk

Op te richten werkgroep:

Bestuursadviseur gemeente Arnhem, JGZ, verloskundige, wijkcoach, jeugdhulp

Doel 2025

- Organiseer een spiegeltraject
 - Uiteindelijke doel om standaard 2x per jaar een spiegeltraject te laten plaatsvinden zodat een gangbare manier van samenwerken gaat zijn

Doel van het spiegeltraject:

- *De doelgroep een duidelijke stem geven*
- *Belang van ieders rol in de periode -9 mnd tot 2 jaar goed zichtbaar maken*
 - *Ervaring van waar deze bijeenkomsten al georganiseerd worden is dat er veel uitkomt en het belang van signaleren ook bij de professionals veel zichtbaarder wordt.*
- *Beleidsmakers actief betrekken zodat zij goed meekrijgen waarom en voor wie ze het beleid maken*
- *Vanuit de nabespreking duidelijk speerpunten ophalen om mee aan de slag te gaan in de opvolgende periode*

Samenwerking

Urgentie:

Er vindt onvoldoende afstemming plaats in het organiseren van de zorg rondom 'kwetsbare' (aanstaande) ouders met complexe problematiek. Organisaties werken nog te veel vanuit hun eigen expertise en belangen en er zijn te veel hulpverleners in een gezin. De zorg wordt onvoldoende in gezamenlijkheid afgestemd en er is onduidelijkheid over wie de regie heeft.

Resultaat:

- Er vindt afstemming plaats tussen betrokken professionals over de zorg in een (aanstaand) gezin met complexe problematiek
 - Het gaat hierbij uitdrukkelijk ook om de minder complexe casuïstiek
- Professionals kijken en werken breder dan de eigen expertise;
- De hulpvraag van de ouders is leidend;
- Er is een duidelijke casemanager die de regie voert samen met het gezin.

Doel 2025

- Huidige manier van samenwerking is verbeterd
 - Samenwerkingsafspraken onder de aandacht bij alle betrokken professionals
 - MDO georganiseerd door de wijkcoach beter onder de aandacht brengen zodat het ook fungeert als MDO Kansrijke Start
 - **Wijkcoach is bij een zwanger/ gezin alert op het betrekken van JGZ/ verloskundige indien er een MDO**
 - **Verloskundige/ JGZ initieert via de wijkcoach zonodig een MDO bij zorgen**
- Medio 2025 vindt er een evaluatie plaats
 - Organisatie ligt bij aanjager/ coördinator Kansrijke Start Arnhem
 - Hierbij zijn minimaal aanwezig:
 - **Verloskundige 1^e lijn**
 - **JGZ**
 - **Sociale wijkteams**